Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXXI Price 25c Thursday ,September 6, 1984 Chicago, Ill. — Ketvirtadienis — VLIKo metai 142

KANADOJE LAIMĖJO KONSERVATORIAI

Dėl amerikiečių bendravimo su KGB

Jungtinio Amerikiečių Pabaltiečių Komiteto Vašingtone vadovybė šią vasarą aplankė Specialių investigacijų įstaigos direktorių Neal Sher ir išreiškė nepasitenkinimą, kad vadinamo se karo nusikaltėlių bylose jo vadovaujama įstaiga artimai bendradarbiauja su KGB ir su sovietų prokuratūra, kuri persekioja tūkstančius disidentų. OSI direktorius Sher pripažino, kad renkant liudijimus Sovietų Sąjungoje amerikiečių įstaigai tenka pasitikėti sovietinių pareigūnų gera valia, nustatant liudininkų identitetą.

Grobia iš geradarių

"New York Post" įsidėjo straipsnį, informuojantį, kaip Kremlius trukdo pašto susisiekimą. Straipsnyje be kitų dalykų rašoma: "Per siuntinių tarnybas siunčiami dalykai geriau pasiekia adresatus, bet už tai dažnai tenka toms bendrovėms sumokėti nuo 150 iki 300 dolerių už siuntinį, o tie pinigai daugiausia patenka į Maskvos iždą".

Naujojo vyskupo sveikinimas

Naujasis vyskupas Jo Ekscelencija Paulius Baltakis gavęs iš Amerikos Lietuvių Tarybos informacijų įteikė sveikinimus, savo padėkos įdėjo raštė: "Maloniai prašau perduoti mano nuoširdžiausius sveikinimus dr. K. Šidlauskui ir visiems Amerikos Lietuvių Tarybos nariams".

ALTo Inf.

PATARIA KUNIGAMS NESIKIŠTI Į POLITIKĄ

VATIKANAS, Italija. — Popiežius Jonas Paulius II pataręs kunigams nesikišti į visokius "išlaisvinimus", nes tai nesąs kunigų darbas. Ši jo pastaba daugiausia buvo taikoma Pietų Amerikos kunigams, kurie "išlaisvinimo" darbe bendradarbiauja su komunistais. Savo laiku Brazilijoje kunigai leido komunistams net parapijos name pastatyti slaptą spaustuvę, o Nicaraguoj vienas kunigas eina net užsienio ministro pareigas. Vatikanas pranešė visiems kunigams, kad šitoks "išlaisvinimo" darbas privalo pasibaigti.

GENEROLAI OPOZICIJĄ SIŲS Į UŽSIENIUS

Varšuva, Lenkija. — Lenkijos generolų sudarytoji vyriausybė planuoja opoziciją siųsti į užsienius. Paleisti opozicijos vadai neįmūs, jie randa būdą organizuoti visuomenę prie demokratinės santvarkos. Kalėjime jų laikyti negali, nes tada amerikiečiai sustabdys visas transporto lengvatas, duotas Lenkijos lėktuvams. Šaudyti suimtųjų lenkų generolai nebedrįsta, nes gerokai suerzintų opoziciją.

Lengviausias būdas generolams atsikratyti opozicijos, tai išsiųsti juos į užsienį. Bet dabartiniai Lenkijos vadai nenori vykti į užsienius. Ten jie neturės darbo, nemoka svetimų kalbų ir jiems bus nepaprastai sunku įsikurti.

Pats sunkiausias dalykas įtikinti lenkus, kad jie vyktų į užsienį. Manoma, kad lenkų vyriausybė ne tik apmokėtų jų kelionę į užsienį, bet pradžiai duotų jiems net rankpinigių. Buvo numatyta išsiųsti L. Valensą su visa jo šemia, bet atrodo, kad tuo tarpu jo nebesius į užsienį. Dabartinei vyriausybei jis nepavojingas.

Generolai pirmiau eilėn norėtų išsiųsti Kuroną ir Michaleką, kurie per paskutinių dienų buvo laikomi kalėjime. Paleisti — tuojau pradėjo spausdinti slaptus atsišaukimus.

— Trečiadienį aukso uncija kainavo 338 dol.

Jaunas politikas išardė liberalų partiją ir stiprina "progresyvią konservatorių" partiją, kad ji būtų stipri šie Washingto no kalnai, bet ji subyrės anksčiau, negu žmonės mano.

ČERNENKA VAKAR DAVĖ MEDALIUS SOVIETŲ KOSMONAUTAMS

Sovietų prezidentas jau ištisas septynias savaites nepasirodė jokiam viešame susirinkime

MASKVA, Rus. — Vakarų Vokietijos žurnalas įdėjo pranešimą, kad trečiadienį Černenka prisegė medalį sovietų kosmonautei Svitlanai Savickai, kuri rugpiūčio mėnesį buvo iškilusi į erdvę ir pavaikščiojo erdvėje. Kartu su ja medaliai bus įteikti dviem kosmonautams, kurie taip pat buvo išleisti erdvėn, kad pasivaikščiotų be erdvėlaivio.

Černenka sunkiai serga, mano diplomatai.

Maskvoje gyvenantieji užsienio diplomatai yra įsitikinę, kad Konstantinas Černenka turi kelias ligas. Panašiai buvo ir su Andropovu, — tvirtina diplomatai. Visi tvirtino, kad jis stiprėja ir sveiksta, bet apie tai patyrė tiktai jam mirus. Jeigu Černenka nepasirodo viešumoj ištisas 7 savaites, tai jis sunkiai sirgo.

Reikia turėti galvoj, kad Černenka jau yra 73 metų pražilęs žmogus. Jis rūko ir mėgsta stiklinką išgerti ,o visa taip nepadeda širdžiai ir sunkiai kraujo apytakai.

— George Bush su savo žmona, sen. Charles Percy ir gub. Thompson buvo atvykę į Lemontą sekmadienį, kad galėtų maršuoti Darbo Dieną svarbiausia Lemonto gatve. Jie tikisi gauti vietos gyventojų balsus.

TRAUKINYS SKUBĖS Į O'HARE AERODROMĄ

CHICAGO, Ill. — Užvakar gubernatorius Thompson, sen. Charles Percy, Chicagos meras Herald Washington ir 600 miesto pareigūnų ir atsakingų CTA traukinių iš Chicagos, pirmu traukiniu nuvažiavo į O'Hare aerodromą.

— Tai yra didelis dalykas ne vien Chicagai, Illinois valstijai, Amerikai, bet ir visam pasauliui, nes Chicaga tapo pats didžiausias centras visame pasaulyje. Niekur neatskrenda ir neišskrenda tiek daug lėktuvų, kiek jų išskrenda iš Chicago. Viskas taip sutvarkyta, kad tie lėktuvai laiku nusileidžia, o žmonės išvažiuoja. Susisiekimas su Chicaga buvo sunkus. Iki šio meto teko naudoti privačius automobilius, busus, o dabar eina tiesioginis traukinys ,kuris nuvės ir parveš tūkstančius žmonių į O'Hare ir parveš juos namo .

Chicagos meras įteikė Chicagos miesto vėliavą CTA prezidentui, kad užkabintų vėliavą prie traukinio, pirmą kartą važiuojančio į O'Hare aerodromą. Liudininku buvo gub. Thompson.

SANTIAGO, Čilė. — Čilės policija vakar gerokai apdaužė studentus, protestavusius prieš Čilės prezidentą. Policijon parinkti aukšti ir stiprūs vyrai. Jauną studentą pačiumpa už plaukų, kai jį įkelia į "Juodąją Mariją". Taip čilėnai vadina automobilį suimtiesiems išvežti.

Du studentus policija nušovė, ir 182 suvarė į sunkvežimius ir išvežė. Kai du studentai buvo nušauti — dauguma išsiskirstė.

DIDŽIŲJŲ LĖKTUVŲ STATYBA EINA SMARKIAI

LOS ANGELES, Cal. — Didžiųjų Amerikos karo lėktuvų statyba eina visu smarkumu, nežiūrint į Kalifornijos dykumoje nukritusį lėktuvą. Buvo baigtas vienas lėktuvas ,jis nutarta išbandyti. Bet visų nelaimei, išbandymo metu lėktuvas turėjo nusileisti, bet jis nenusileido tvarkingai. Jis išlėkė iš nurodytos vietos, trenkė į taką, užsidegė ir visus lakūnus sudegino.

Specialistai tuojau bandė nustatyti nelaimės priežastį. Ar jie nustatė ,ar ne, bet minėtų lėktuvų statyba tęsiama ir vyrauja įsitikinimas, kad jis bus tolimiems skridimams ir karo reikalams .

Prez. Jimmy Carteris taupymo ar kitokiais sumetimais nutraukė šių lėktuvų statybą. Tuo metų jau buvo išleistos stambios sumos lėktuvų statybai. Statyba buvo sustabdyta ir reikalas užmirštas, bet prez. Reaganas, karių spaudžiamas, ryžosi atgaivinti statybos reikalą. Jis jau išleido ištisą bilijoną dolerių karo reikalams. Kai pirmas bandymas nepavyko, tai buvo daromas spaudimas, kad jis sustabdytų tolimesnį šių lėktuvų statybą. Bet jis, pasitaręs su specialistais, nutarė tęsti statybą, ir naudoti savisaugos reikalams. Galimas daiktas, kad naujai statomi lėktuvai būtų kitoki, bet, kaip atrodo, šie lėktuvai taip pat turėtų būti geri. Jeigu Amerika neturės gerų ginklų, tai su rusais nebus galima susikalbėti. Rusai skaitysis tiktai tuo atveju, jei JAV turės gerus ginklus.

— Prezidentas Reaganas užvakar atskrido į Chicago, kad galėtų aptvarkyti respublikonų rinkiminius reikalus. Prezidentas aiškina respublikonams, kad jie privalo laimėti Illinois valstijoje.

KRAŠTO PREMJERU BUS ADV. BRIAN MULRONEY

Prieš metus Kanados advokatas tapo parlamento nariu, o dabar tapo premjeru

OTTAVA, Can. — Maždaug prieš metus ir kelias savaites ramus Kanados advokatas ir biznierius Brian Mulroney įstojo į Kanados konservatorių partiją, buvo išrinktas į parlamentą, o dabar jis tapo Kanados premjeru ir vadovaus Kanados konservatorių partijai.

Kanados liberalų partijos premjeras John Turner prieš kelias savaites atsistojęs priešakin ir antradienį pralaimėjęs rinkimus Vancoveryje pareiškė, kad nuo rytojaus jis pradeda liberalų partijos atstatymo darbą.

Kanadoje Mulroney isdygo kaip grybas po lietaus. Niekas beveik net negirdėjo apie 45 metų vyrą, dirbusį savo tėvo dirbtuvėse ir ruošusį minkštų medžių medienos masę popieriui gaminti yra geras kalbėtojas, dainininkas ir energingas organizatorius. Chicagos Tribune redaktorius prieš 30 metų nuvažiuodavo į Kanadą patikrinti medienos masės paruošimą. Jis sustodavo Tanean miestelyje, kur buvo gimęs ir augo jaunas Brian Mulroney. Susirinkusiems svečiams jis pagrodavo pianu, o vėliau užšokdavo ant piano ir labai linksmai padainuodavo. Pilk. McComish tiek patikdavo jo dainos, kad išsiimdavo dvidešimkę ir paduodavo dainininkui išreikšdamas jam didelę ateitį Kanadoje.

Brian Mulroney mokėsi Amerikoj, baigė teisę ir tapo biznieriu. Jam patiko Amerikos gyvenimas ir tvarkymosi forma. Jam teko gyventi ir bizniauti prie Pierre Trudeau. Jam nepatiko Trudeau, bet jis nieko nedarė, kol Trudeau energingai tvarkė kraštą kraštą. Liberalu būti jis nenorėjo, bet jis pradėjo organizuoti konservatorių partiją. Kad pritrauktų dalį liberalų, jis pasivadino "Progresyviu konservatorium".

Per vienus metus, jis aplankė veik visas Kanados provincijas ir miestelius, organizuodamas "progresyvius konservatorius". Jis pravedė pirminius rinkimus, kurie jam davė didelę parlamento narių daugumą. Iš 282 Kanados parlamento narių, Brian Mulroney pravedė 211 atstovų .

Kanados liberalai pralaimėjo. Jie patys nežinojo, kad Brian Mulroney taip greitai juos išstums iš parlamento.

— Pirmiausia, aš pagerinsiu santykius su Amerika, — šiandien ryte pareiškė Brian Mulroney. — Blogi santykiai su Amerika buvo didelė priežastis mūsų įvairių bėdų.

Brian Mulroney išsiuntė ir savo žmoną Mile kalbas kanadiečiams sakyti.

VIENINGAS ARGENTINOS DARBININKŲ STREIKAS

BUENOS AIRES, Arg. — Prez. Raul Alfonsin jau 9 mėnesius valdo Argentiną, bet šiandien buvo paskelbtas pirmas, didelis ir vieningas streikas prieš dabartinę Argentinos vyriausybę. Visi pripažista, kad Argentinos generolai visiškai nugyveno krašto iždą, išleido milžiniškas sumas ginklams ir karui Falklando salos, o dabar verčia darbininkus karininkų padarytoms išlaidoms mokėti..

Darbininkai paskelbė pirmą vienos dienos protesto streiką. Argentinos darbininkai buvo išnaudojami, jiems mažiau mokėta, o dabar juos apkrauja kitų padarytoms išlaidoms mokėti.

— Pasakojo, kad ir Andropovas eina savo pareigas, bet visi žinome, kad jis sirgo, savo pareigų negalėjo eiti, — atsako Maskvoje esantieji užsienio diplomatai.

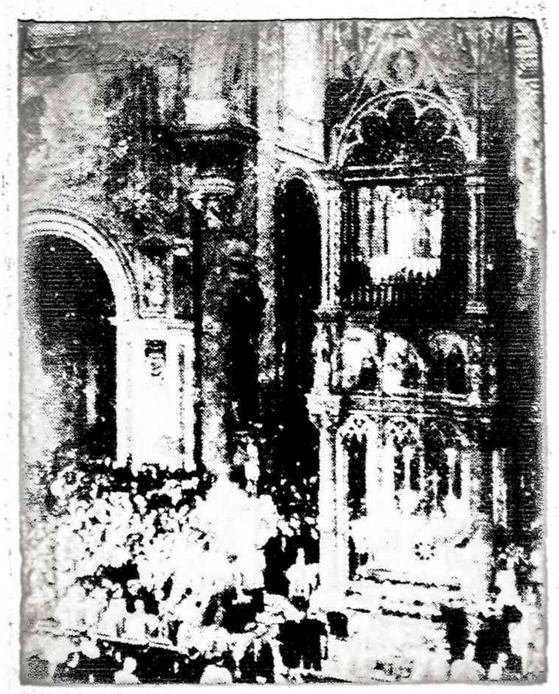

Popiežius Jonas Paulius II gerokai apibarė visus Pietų Amerikos kunigus, įsivėlusius į "laisvinimo" darbą. Nicaraguos užsienio ministeris bandys įtikinti popiežių, kad verta veltis į politiką. Popiežius gali išvyti Nicaraguos grupę.

KALENDORELIS

Rugsėjo 6: Šv. Petronijus, Rega, Vaištautas, Skuda

Saulė teka 6:21, leidžiasi 7:17

Giedras

Pierre Trudeau

Pierre Trudeau 20 metų valdė Kanadą, besiremdamas liberalų partija, o kai jis pasitraukė, tai ta partija subyrėjo. Sekančiu premjeru bus Progresyvių konservatorių partijos pirmininkas Brian Mulroney.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Desto šio skyriaus redaktoriai

★

—Tai [illegible] 1789 [illegible] Prancūzijos [illegible] kalbą [illegible] Rusiškos [illegible] Biblijos Draugija.

—Japonų švietimo sistema geresnė, nes turėtų drausmė ir pagarbumas gali būti vakarietiškas pavyzdžiu, sako Dr. Ernest L. Boyer, Carnegies Fondacijos vykdytojas. Mokymo programa JAV negali [illegible] su japonų aiškiais [illegible] ir žmogiškąja disciplina.

—Ivirių kraštų mokslininkai ir mokytojų konferencijoje kurią šiąsiuks Pasaulio Atsargų Institutas, paskelbė [illegible] taupos turėtų bendrai [illegible] [illegible] apsaugoti pasaulio ekologines sistemas ir [illegible]. New York Times praneša, kad [illegible] kurią mes žongliuojame [illegible] naują ir žmogaus pažangą [illegible]. Todėl pirmą kartą žmogus [illegible] išnieko komunikacijos aplinką globalinių mastu.

—Alyva mums teptų [illegible] alejus blynams kepti.

—Jau visi žino, kad gyvenamas namjame pasaulyje, bet duoną užsidirbame senuoju būdu.

—Tada pragaras, kai neturi [illegible] conditioner".

—Ką [illegible] tas [illegible] pusbalsiu...

—Be pradžios, nėra ne pabaigos.

—Pirmieji sumerų [illegible] gyvo toks, kaip sumerai kalbėjo [illegible] 4.000 metų. Žodynas spausdintas prancūzė Pensylvanijos universiteto mokslininkai. Darbas [illegible] pradėtas 1976 [illegible], bet [illegible] tik pirmas tomas [illegible]. Sunkumų sudėjo ir dėlto, kad [illegible] galėjo sena sumerų kalba, su [illegible] prieš 4.000 metų prieš mūsų eraą. Egipte buvo [illegible] šymui [illegible] Biblioteka [illegible] 600 metų pr. Kristus. Homeros [illegible] Iliadas [illegible].

Per daugelį [illegible] [illegible] Graikų [illegible] [illegible] [illegible]

STEBUKLINGASIS MEDUS

Žmogus, atsiradęs pasaulyje, turėjo mokytis iš gamtos, kaip reikia gyventi. Beveik šimtaimetį, kai mokytojas kala visokias mandrybes iš pat jaunų dienų. O vis tiek žmogus nėra tobulas sutvėrimas. Jis nepasidalija žemės gėrybėmis ne tik su broliu ar kaimynu, bet ir valstybės su valstybe.

Mokslas pripažįsta, kad bitės, nors ir laukinis sutvėrimas, yra kultūringas. Jos nuo senų laikų naudojasi tais pačiais metodais. Tik bitininkas išmuša jas iš kelio. Bitė, ką tik gimusi, jau žino, ką reikia daryti, kada valytis kitas penėti, korius siūti, medų nešti ar į karą stoti. Nereikia vadų, nereikia jokių įsakymų.

Lietuviai bites nuo seno laiko kaip ir kokių šventų sutvėrimų. Net ir kalbose nesako, kad bitės padvėsė ar išdvėsė, bet sako bitės mirė arba išnyrė. Bičių medų naudoja ne tik kaip kokį skanumyną cukraus vietoje, bet taip pat kaip vaistą. Stiprią juo nusaldytą arbatą gėrė plaučių uždegimui gydyti, nudegusias vietas tepdavo grynu medum. Rožę gydant medus būdavo naudojamas grynas arba sumaišytas su kitomis medžiagomis. Gerklę gydant, būdavo geriamas medus ir juo tepama iš lauko. Sutinusias, nušalusias ar nuplikytas vietas juo gydydavo. Sunku man šiandieną ir nupasakoti, nes tokių ir kitokių receptų buvo begalės nuo trūkio ir drugio. Žinoma, medus visuomet yra palyginamas su kitomis, vaistinėmis žolėmis. Kartais naudodavo jį tokiems reikalams, kur, mano supratimu, medus nieko nepadeda. Lietuvių Enciklopedijoje sakoma, kad medaus duodavo lenktynių arkliams, idant būtų ištvermingesni ir laimėtų lenktynes.

Be to, iš medaus darydavo gėrimą, midum vadinamą, kuris turi malonų skonį. Juo vaišindavo svečius, ir ligoniams duodavo širdžiai ir kraujui stiprinti.

Anglas M. Brook savo straipsnyje "Medus - stebuklingas vaistas" rašo, kad medus yra senas stebuklingas vaistas. Jis turi vitaminų ir mineralų, kurie reikalingi sveikatai palaikyti, gydo sužeidimus, nudeginimus, užmuša bakterijas.

Moteriškė susižeidė ranką — sunkiai sužalojo dviejų pirštų galą. Vyras atsimindamas senelio patarimą, aprepė žaizdą medum ir apdėjo. Kitą dieną perrišęs pastebėjo, kad žaizda labai svari, ir po trijų dienų ligonė atsitraukė namo namo. Tai pastebėjęs dr. M. Bulman pradėjo naudoti medų Norfolko ir Norwicho ligoninėse pagrindinėse operacijose. Jis nelaimingas, valstingas, pigus, lengvai naudojamas, sterilizuojantis vaistas.

Amerikos bakteriologas dr. W. G. Sackett sako, kad į medų įdėtosios šitinės bacilos išsilaikė tik 48 valandas, dezinterijos 10 valandų. Kitų ligų kaip peritonitčio ar pleuritčio, tik keliias dienas.

Viena daktarė Vermonte, studijavęs žmonių gydymo metodus, rekomenduoja naudoti medų nuo nemigos, meškinio, slapimo ligų ir nudegimo. Nuo drugio gelbsti korių kramtymas. Kasdien du arbatiniai šaukštukai medaus, sumaišyti su tokiu pat kiekiu obuolių rūgštės, padeda sulaukti ilgo amžiaus.

M. Brock dar primena, kad prieš 2.000 metų medų kaip maistą ji gyvenimą, rekomenduodavo graikų matematikas Pitagoras. Bet dar prieš jį buvo pastebėta, kad medus yra sveikatingas. Net graikų legenda sako, kad dievas Dzeusas medų naudojęs. Indijoj tėvas gimusiam vaikui duoda medaus, kad jis gyventų sveikas ir sulauktų šimto metų.

Grožiui palaikyti taip pat vartojamas medus. Pamidorų sunka su žaliomis morkomis ir medum esąs natūralus metodas, naudojamas grožio klinikose.

Vien tik bitės moka medų gaminti, bet žmogus moderniais savo prietaisais - visokiais purkštuvais, vyneč soduose, labai greitai užmuša jas.

Lietuviai iš seno žinojo, kad iš anksto galima numatyti, kada bitės spies. Sakydavo, kad motinėlė verkia tris dienas prieš spietimą. Šitoj žinojo ir ne bitininkai, bet man lankant bitininkų kursus, mokytojas irgi aiškino. Seniau nebuvo tai žinoma. Magnetofonas padėjo susekti tą paslaptį 1927 m. N. bitininkas įrašė tai juostelėms.

Aš neiškentęs mokytojui pasakiau, kad jau mano senelio senelis tai žinojo. Mokytojas nustebo ir sako: "Aš nesu niekur radęs".

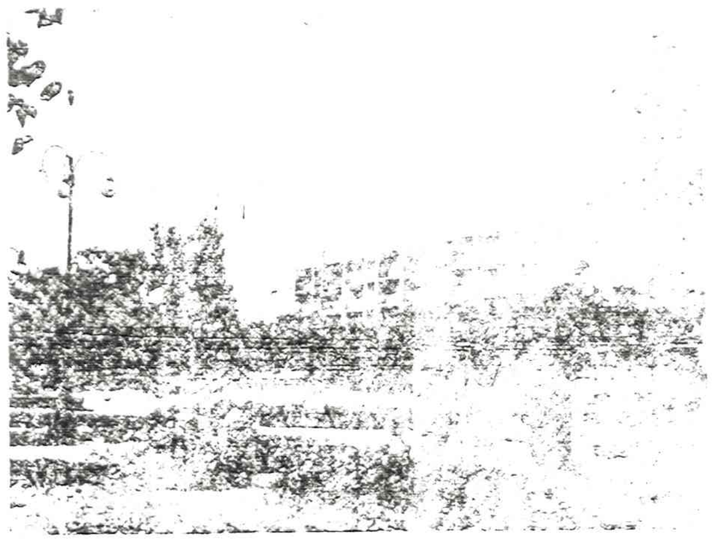

Panevėžio vaistinė

DIDŽIOJI BALTVIEŽOS GIRIA

Ten dar [illegible]

[illegible] "A Dyb Jr. [illegible] Pasz[illegible] Bulowskiej" aprašo, kaip [illegible] Didžiosios Lietuvos kunigaikščio Didžiojoje. Žinoma, [illegible] lenkų dvarininkas Lietuvos varnu [illegible] ir paminėjęs [illegible] "[illegible]".

Nuo Hajnowka [illegible] Baltvieže [illegible] kaip mūsų [illegible] gido. Nešiskaoja [illegible] Ekelnd, nėra [illegible] žmogaus [illegible] Iškiklant B[illegible] — apgyventų vietų, su [illegible] kliuda laukynėje ir [illegible]. Milžiniškame parke, kur [illegible] nei karą sudegintų Rusijos carų medžioklės rūmų liekanas, dabar yra mokslinė ir turistinė užeigos.

Nuo užeigos iki vartų, už kurių prasideda iš Baltviežos didžiagirės išsilikęs Baltviežos laudies parkas, yra tik koks kilometras. Už vartų jau prasideda visiškai kitas pasaulis — užburtas kraštas, kur Didžiagirė (Puščia) žmogaus valios dėka — pradeda atgauti savo pirmykštį prieš šimtus metų turėtą charakterį.

Kartą kalbėdamas su pažįstamu daktaru paklausau kaip jis žiūri į žolių ligas ir į medų kaip į vaistą.

"Rožes mes plaunamo. [illegible] kios isetties nėra. Medus neužpažįstu už vaistą".

Taigi šitaip daktaras žiūrėjo į rožės ligas ir į medų, bet [illegible] kas laboratoriškai ištyrė, nuodugniai išstudijavo.

Gyvendamas Lietuvoje, nepamiršau mėkus, nors tokio gamino daug girdėti apie midų. [illegible] pasakose. Vis galvojau surasti žmogų, kuris midų gamina, bet nesutikau. Agr. J. Krikščiūnas savo knygoje apie bites buvo midaus gaminimo keli receptai, bet nepriisirengiau pasinaudoti. Dabar gaminu net kelių rūšių.

Anglai taip pat daro midų, jo ir vardas tas pats - "mead". Kaip tas mūsų midus pateko į Angliją - nėra žinoma. Mano paklausus midaus žinovas negalėjo atsakyti, tik nurodė, kad vardas gautas iš Europos.

Pasiknisęs žodynuose, suradau, kad mūsų kaimynai vokiečiai midų vadina "Met", o ne Honigwein, olandai "Mede". Čia aiškiai matyti, kad angliškai "mead" yra mūsų hetrvių žodis midus.

"E. L." J. Šateikis.

Nors ėmęs verk įsiremęs.

[illegible] Lietuvos administracijos [illegible] Lietuvos [illegible] globojami visi senai augą medžiai ir [illegible] gyvenę žvėrys. Medžiai čia augo [illegible] ir vienas. Žemėn [illegible] jų vietoje [illegible] sodinti kiti medžiai: eglės, liepos, [illegible] ąsos, vinkšnos ir [illegible].

Vienoje aikštėje tebeauga du [illegible] milžiniški ąžuolai [illegible]. Vietos vadinamas "[illegible]", [illegible] senovėje turėjęs [illegible] laukinės bitės [illegible] savo avilį. Kitas yra vadinamas "[illegible] ąžuolas", po kuriuo esąs "[illegible] lenkų karalius" išėjęs [illegible] Baltviežos girtose. Ąžuolas viduje yra gerokai išdūręs ir jo gyvybė palaikoma [illegible] tuštumos išvalant ir pripildant cemento.

[illegible] J. Pr.

[illegible] SPARNĮ [illegible]

[illegible] senovėje nedrįso aš padarysiąs ir padarys. Erelių [illegible] nedrįsta [illegible] Nors sparnai [illegible] [illegible] jo skrido.

Vincas Kreivė

Ant ko nekėpęs, ant ko sudėjęs [illegible] nuo [illegible] [illegible] (daug gudrus).

Sveikam ligą nujaučiu.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekviėnas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie Jums mielai padės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolated or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.

© Ex-Lax, Inc., 1982

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

▼ LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1981 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vincas Krėvė, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mačiaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kalubos, A. Rūkštelės ir A. Varnaitės-Būrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik $3.

▼ DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir kritikės Julės pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja $2.

▼ VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS. Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tiksli to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skiraneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už $3.

▼ LIETUVIŠKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamošaičio plačiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodami vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į rokiečių kalbą. Labai sąžiningoje 336 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina $6.

▼ KĄ LAUMĖS LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmiausiai bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik $3.

▼ JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik Margio Žalinsko knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poziciją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja $8.

▼ NAŽYMINĖS NOVELĖS, M. Zoščenko kūryba, J. Valaitės vertimas. 176 psl. Knygoje yra 30 įdomiųjų novelių. Kaina $3.

Knygas galėsite gauti Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Užsakant paštu, prideda šiokį pasiuntinimo išlaidoms.

Inž. LIUDAS MIKŠYS,

50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina $25. Kieti viršeliai. Paštas $2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 374-4000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago $45.00 per year, $24.00 per six months, $12.00 per 3 months. In other USA localities $40.00 per year, $22.00 per six months, $12.00 per three months. Canada $45.00 per year; other countries $48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
trims mėnesiams	$15.00
vienam mėnesiui	$5.00

Kitose JAV vietose:

metams	$40.00
pusei metų	$22.00
trims mėnesiams	$12.00
vienam mėnesiui	$4.00

Kanadoje:

metams	$45.00
pusei metų	$24.00
vienam mėnesiui	$5.00

Užsieniuose:

metams	$48.00
pusei metų	$28.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius, pirmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Svarbu santykiai su Kremliu

Žurnalas "American Opinion" rugsėjo mėn. skirtas demokratų partijos konvencijos aptarimui ir Walter Mondale - Geraldine Ferraro kandidatų į valdžios viršūnes kvalifikacijoms.

Gal niekad anksčiau nebuvo taip susidomėta rinkimais ir konvencijom, kaip šį kartą. Kodėl? Todėl, kad demokratų partijai primetamos Carterio padarytos klaidos. Detente su Sovietų Sąjunga ir infliacijos didėjimas, nedarbas, kėlė nerimą.

Mondale - Ferraro "romansas" piliečiams kelia klausimą: ar iš tikrųjų realus tam klausimui atsakymas? Demokratų partijos nominacijų triumfas, iš šalies žiūrint, nieko konkretaus neparodo, tik kelia naujų abejonių.

Žurnalas sako: "Mondale šalininkai ir demokratų platformos komitetas pasirinko Geraldine Ferraro viceprezidente 1984 m. Žada namus, užtikrintus darbus, patogią pensininkystę, pakankamai kreditų, technologiją ir švietimą, užtikrinant kiekvieno žmogaus svaionę kurią teiks valdžia, jeigu Walter Mondale bus išrinktas prezidentu".

Žurnalas toliau komentuoja, kad Mondale visuomet rėmė prekybą bei paramą mūsų priešams. Jis esąs atsakingas už tai, kad Sovietų Sąjunga grasina pasaulio taikai ir Amerikos saugumui. Yra faktas, kad sovietai turi pakankamai militarinės jėgos ir stengiasi ją didinti. Žurnalas teigia, kad Mondalio rekordai rodo, jog jis esąs antras "naujojo gyvenimo" fanatikas, linkęs silpninti Amerikos saugumo pozicijas, palyginus su Sovietų Sąjungos karo mašina.

"American Opinions" kritikuoja Mondalio veiklą Carterio laikais. Panamos Kanalą pastatė amerikiečiai ir Amerika turėjo savo teises kanalu naudotis. Carteris perleido Panamos Kanalą lotynams. Tai reiškia, kad Mondalis, jeigu būtų prezidentas, mus nuvestų į konfrontaciją su raudonaisiais todėl, kad jis nesupranta komunistų tikslų. David Rockefeller ir jo sėbrai bankininkai remia Mondale, žinodami ką daro.

Demokratų partijos nacionalinės konvencijos metu 2 procentai delegatų pasisakė: būtų geriau, kad Reaganas būtų perrinktas antram 4 metų terminui, sako "Los Angeles Times".

Tačiau Sovietų Sąjunga pati didelėje bėdoje, o ta jos bėda — imperializmas, — pasikėsinimas užgrobti svetimus kraštus. Kaip pavyzdys, Kinija komunistinė, bet savo krašte geriau verčiasi, daug geriau už Sovietų Sąjungą.

Sovietų sukoneveikta Markso politinė ir ekonominė teorija, susiduria su privačia iniciatyva, nuosavybe, individualia sąžinės laisve ir religija. Tas ir yra pagrindinis žmogaus teisių komunizmo priešas. Sovietams lieka vienas kelias, imperiją laikyti policine tvarka, sekti kiekvieną žmogų, nes "piliečiai" neramūs ir nesaugūs, kas žino, kada atsidursi psichiatrinėje ar kalėjime. Sovietų Sąjungoje tūkstančiai nekaltų žmonių, kurie troškta laisvės, kaip Sacharovas, lietuviai ir kiti, uždaryti kalėjimuose.

Sovietų Sąjungoje ir okupuotuose kraštuose turtų ir maisto yra pakankamai, bet ūkis pilnai neišnaudojamas todėl, kad nėra privačios iniciatyvos.

Kitas klausimas, kodėl Kremlius nori, kad Reaganas nebūtų perrinktas antrai kadencijai? Todėl, kad per ketverius metus prezidentavimo, Reaganas nesistengė su Kremliaus ponais vesti dialogo, kaip, pavz. darė Carteris, kai Maskvoje su Brežnevu bučiavosi. Visi jau žino, kad Sovietų Sąjunga sutarčių nesilaiko. Pasaulio taikai nerimą kelia sovietų ekspansija, lindimas į Aziją, Afriką, Pietų Ameriką. Ar tai realus dalykas, o gal tik gąsdinimas? Tai kokia kalba gali būti, kai Sovietų Sąjunga sunku pasitikėti, ką ji slepia už geležinės uždangos.

Tenka pripažinti, kad prezidento Reagano laikoma pozicija yra rimta. Tik, deja, kad Amerikoje yra vienas trečdalis politinių analfabetų, kurie nežino ir nenori žinoti, kas pasaulyje dedasi. Kas turi didesnę gerklę, to ir klauso.

Šie prezidento rinkimai labai svarbūs. Nesvarbu, kas laimės: demokratai ar respublikonai. Svarbu, ka laimėjusieji darys.

M. Šileikis

IŠ 1919-1920 METŲ VILNIAUS DARBO ATSIMINIMŲ

Atsiskyręs nuo Kaunan išvažiavusio ministerių kabineto, gavau jau ne tik savarankiškai veikti, bet ir tuojau susigrumti su lenkų vadovybe, kuri nesiskaitydama su savo menkomis pajėgomis, bet tik siekdama politinio efekto, ryžosi suvaidinti Vilniaus gynimo komediją; tas gynimas formaliai buvo atkreptas prieš raudonuosius rusų komunistų pulkus, bet tikriau turėjo ateičiai pabrauktі Vilniaus lenkiškumą.

Atitinkantiems Varšuvos politikos tikslus žygiams Vilniaus lenkų ir net nelenkų visuomenė lenkų veikėjų seniai buvo auklėjama, gudriai ir sumaniai užmigdant rusų ir vokiečių budrumą. Negausinga lietuvių šviesuomenė pasirodė ir stojo prie darbo tik tada, kai bažnyčios ir dvaro pajėgomis atsirėmusi lenkų šviesuomenė jau gerokai buvo pavariusi lietuvius ir gudus nutautintantį savo darbą, pačią pomuravjovinę rusų administracijos sistemą paleukdama savo tikslams.

Lenkų visuomenės viršūnių santykiai su rusų administracija ne tik Vilniuje, bet ir Petrapilyje pašalindavo ar bent sumažindavo administracinius pavojus lenkų darbui ir nemažai trukdė lietuvių ir gudų tautinio atgaivinimo veikimą ir patį jo organizavimą.

Reakcingiausi rusų ministeriai Plėvė, Stolypinas ir kiti buvo geri mūsų dvarininkų pažįstami, taip pat daugelis departamentų direktorių, kurių tarpe būdavo ir lenkų. Milevskis Meištavičius, Lopacinskis, kaip valstybės tarybos nariai, ne tik bendravo, bet ir draugavo su Petrapilio administratoriais, o Montvilas, Končia ir kiti Vilniaus bajorų klube gražiai siūdavo su tenykščiais gubernatoriais, vicegubernatiriais ir žandarų viršininkais.

Geriems santykiams palaikyti ir sustiprinti su rusų vyriausybe 1904 m. ryžtasi net pademonstruoti uolus lojalumas atidangiant Kontrynos II paminklą. Kai politinei Lietuvos vergijai Rusijai pažymėti ir priminti Vilniuje prie jo stojo per 44 Lietuvos dvarininkai, jų tarpe 13 grafų ir kunigaikščių (Čapskiai, Plioteriai, Pšezdzeckiai, Tiškevičiai ir kiti) ir tokie lenkų politikos vadai, kaip antai, Aleksandras Chominskis, Stanislovas Kongnovickis, Povilas Končia su broliu Pranciškum, Aleksandras Meištavičius su broliu Simanu, Ipolitas Milevskis ir daugelis kitų. Kad ir gavę kotrininkų vardą, tik nė vienas jųjų nenukentėjo, net priešingai, daugelis savo visuomenėje po to dar aukščiau pakilo: Chomskis, Milevskis, Meištavičius dvarininkų buvo išrinkti valstybės tarybos nariais, o Meištavičius, be to, veliau dar Pilsudskio buvo priskirtas gen. Želigovskiui padėti smaugti lietuvius ir to pat Pilsudskio pakeltas Varšuvos teisingumo ministeriu; Didžiojo karo metu Kognovickis virto Vilniaus piliečių ir net tautinio lenkų komiteto pirmininku.

Vilniaus katalikų vyskupijos administratorius Michelkevičius ir evangelikų globėjas Putkameris Petrapilio departamentuose skusavo lietuvių kunigus, paversdami juos politiškai neištikimais, revoliucionieriais ir tolygiai. Tuo tarpu kuriam lenkų veikėjui be reikalo kur išsišokus ir tuo atkreipus į savo darbą rusų administracijos akis, nekartą tai sugebėta išlygniti, nebent kurio perdaug neatsargiai ar akiplėšiškai buvo pasielgta, jei dar tai rusų spaudoje buvo pastebėta.

Panašiai ir vokiečių okupacijos metu kalbinis ir politinis Vilniaus krašto lenkinimas ėjo kaip ėjęs ir net susiprėjo, lenkų organizacijoms gausiai esant iš šalies aprūpintoms net ir iš lietuvių paverčiamomis lėšomis. Poznanės politikams (Berlyno reichstago atstovui Tromščinskiui ir kitiems) užtariant ir ginant jų darbą centrinėj ir okupacinėj administracijoj, o poznaniakams joje net dalyvaujant, tad ir tiesiog varant tautinį lenkų darbą.

Jau pats rusų draudimas Lietuvoje viešai vartoti lenkų kalbą erzino visuomenęi ir net nelenkuose pynė jai kankinės, tad ko aukštesnio, vainiką, o galėjimas naudotis Varšuvos raštais darė tą draudimą ir visai beprasmį.

Net ir lietuvių spaudos draudimas tolimame nuo Prūsų sienos Vilniaus krašte, neįveikiamas bemaž negaunamais lietuviškais raštais tik lenkų žmonės uoliai platinamam lenkiškam raštui, o čia dar lenkų klebonų įtaka!

Į slaptas lenkų mokyklas Vilniuje ir dvaruose tad lengvai buvo įviliojami lietuvių ir gudų vaikai, o lenkiškų mokyklų steigė net lietuviškiausiuose Valkininkuose (kun. Vaicekauskis). Slaptų mokyklų buvo dar 70-taisiais metais, gerokai jų skaičius pašoko nuo 80-tųjų metų antrosios pusės ir ypačiai nuo 1905 m.; dar prieš 1905 m. tokiose mokyklose Vilniuje kas met mokėsi po 500 vaikų, vėliau Vilniaus krašte būdavo po 100 mokyklų. Slapta (1906 — 1908 m. neslapta) Osviato draugija rusų valdžios laikais ir Edukacinis komitetas vokiečių okupacijos metu nemaža čia pasidarbavo.

Dar daugiau veikė įvairios lenkų organizacijos, tiek kunigų, tiek tautininkų (endekų, pvz. Sokolo draugija), tiek ir vadinamųjų demokratų (sulenkėjusio gudo Nagrodskio ir k.).

Mykolas Biržiška

(Bus daugiau)

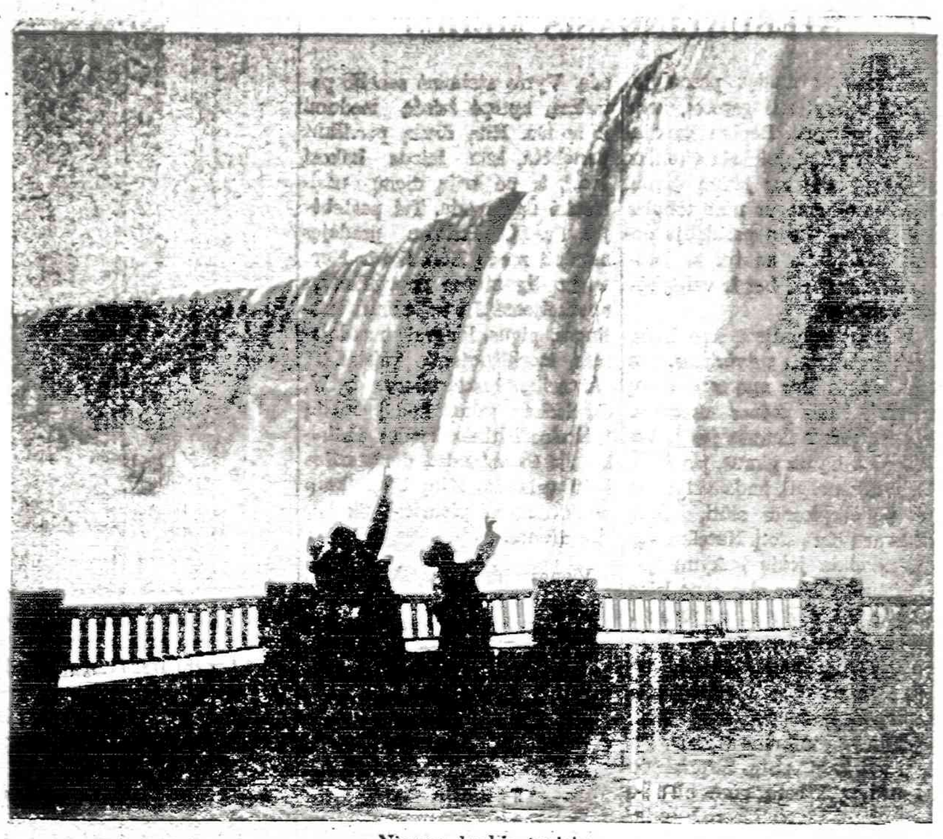

Niagara laukia turistų

— Iš gerai apmokamo darbo atleista Ruth B. Love tikisi, kad miesto taryba gali sugražinti ją prie darbo kaip Cook apskrities mokyklų vadovės pareigoms.

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

VEGETARIŠKA MITYBA IR SVEIKATA

Venezuela, Caracas, 1982 metai

(Tęsinys)

Gyvendami džiunglėse, tie indėnai ne kartą susitinka su plėšriais žvėrimis, nuo jų apsiginti yra sugalvoję įvairių priemonių. Pvz., pajutę, kad juos seka tigras, skina medžio lapus ir trina juos pažastyje. Sutrintus lapus mėto kelyje, kuriuo keliauja. Tigras, užuodęs sutrintuose lapuose žmogaus kvapą, liaujasi sekęs ir pasišalina.

Janomamai, palyginti su kitomis Šiaurės ar Pietų Amerikos indėnų gentimis, yra žymiai pažangesni. Jie sugeba išausti gražių audinių pagaminti įvairių rankdarbių ir papuošalų. Jie iš tam tikrų augalų, sugeba pasigaminti ir alkoholinio gėrimo, kuris baltaveidžiams yra per daug stiprus ir greitai apsvaigina. Šiaip, atvykėliams baltaveidžiams šių džiunglių gyvenimas yra gana paslaptingas, nes jie nepažįsta tos aplinkos įstatymų. Tuo tarpu nuolatiniai tų džiunglių gyventojai tuos istatymų dėsnius nustato iš paukščių čiulbėjimo, riksmo; iš medžių gaudesio, žvėrių kaukimo ir daugybės kitokių reiškinių.

ORINOKO AUKŠTUPIO SRITIES INDĖNŲ GENTĖS GYDIMOSI BŪDAI IR PRIEMONĖS

Janomamos indėnų gentės burtininkai arba "gydytojai" neaiškios kilmės ligas gydo tik spiritualiniais arba raganavimo būdais. Pvz., jei ligonį kankina traukuliai arba jeigu jis yra apsinuodijęs, jį paguldo hamake, maudo jo canuke, maitina tam tikra maisto rūšimi, o atskirais atvejais uždengia galvą. Nors aplink gyvenvietę paprastai būna pilna gydomųjų žolių ir augalų, kuriais nesunku išgydyti fizinius arba kūniškus negalavimus, burtininkai ir tokioms ligoms gydyti naudoja spiritualizmą.

Žinomas ligas gydo jau augaliniais vaistais. Pvz., slogos, bronchito ir pakilusios temperatūros išgydymui vartoja Butucuremi misito augalo liemuo —stiebas ir lapai, iš kurių verdama arabata. Ta arbatą duoda ligoniui išgerti, o lapus suplėšo mažais gabaliukais ir jais apiberia sergantį. Vaikai, sergantieji pakilusia temperatūra arba karščiavimu, gydomi Pukunama augalu: jo stiebas nulupamas ir iš jo išspaudžiami syvai. Tuos syvus duoda vaikui gerti. Jie turi rūgštles skonį. Tuo pačiu skysčiu gydomi vaikai ir nuo dezinterijos. Tik tas skystis duodamas ligoniui gerokai sušildytas.

Augalo Juu-Mobi sėklomis gydomi įvairūs augliai — spuogai. Tos sėklos sutrinamos ir uždedamos ant auglio. Jis išgyja, pradingsta.

Indėnės motinos savo najagimius nešiojasi "motinos faišelyje", vadinamame "matrašėlu". Kad vaikas tame guolyje nesišlapintų, jam duoda gerti lietaus vandens, persisunkusio grybu — Peripo. Gydydami kirmelėmis sergantį vaiką, sumirko pagaliuką Namowei-Teri augalo sultimis, įkiša tą pagaliuką į išeinamąją žarną ir ten ji patepama. Ant skaudančio danties deda augalo Axoama-kebi šaknies gabaliuką. Gindamiesi nuo įsiveisusių parazitų, kaip dezinfekcijos priemonę, tie indėnai aplink savo pirkeles — palapines pribarsto Konakoma-Nato dvokiančių lapų.

Strėlėmis padarytos žaizdos gydomos miškuose augančiais dideliais lapais. Iš tų lapų, juos sutrynus, spaudžiamos sultys tiesiog ant žaizdos. Sultys žaizdą dezinfekuoja ir ji išgyja. Šią gydymo priemonę naudoja ir misijonieriai kunigai. Tie lapai vadinami Yaraka-bena. Furunkulus gydo labai paprastai: prinokusi furunkulą — spuogą praduria ir dviem pagaliukais išspaudžia pūlius. Po to tą žaizdą gerai išplauna vandeniu.

Prie tam tikrų ligų duoda gerti balto dumblo vandens. Šis dumblo vanduo pašalina nuodingos strėlės nuodus. Bet jei strėlės padaryta žaizda lėtai ir sunkiai gyja, tai ant tos žaizdos pila moters šlapumą.

Juodojo voro įkandimo nuodai iš padarytos žaizdos pašalinami augalo Kanae-Mini-Bi sultimis. Tas augalas auga po skruzdėlynais. Reikia mokėti jį surasti. Jo sultys pilamos tiesiog ant įkandimo vietos. Ant žaizdos užpiltos sultys sukelia stiprų skausmą. Ligonis pradėda prakaituoti ir jausti apmirusį kūną. Po šio simptomo reikia ligonį išmaudyti ir apnuodijimas būna nebepavojingas.

Augalu Masiri-Kobi gydomi vaikai nuo nemigos. To augalo lapais išbarstoma palapinė, kurioje vaikas migdomas. Tie labai skleidžia savotišką, miegą sukeliantį kvapą. Nuo jo nemigos varginamas vaikas ir užmiega. Dar naudojama ir kita vaikui užmigdyti priemonė: ant paguldyto vaiko užberiama migdomųjų pelenų. Tuos pelenus iš atitinkamų augalų pasigamina patys tėvai.

Žaibo pritrenktus ligonis gydo beždžionių kaulų sudegintais pelenais. Pritrenktasis apiberiamas tais pelenais. Naudojamas dar ir kitas būdas žaibo pritrenktąjį gydyti: ant skruzdėlyno užmeta skudurą ar marška ir jį ten palaiko kurį laiką, iki skruzdės savo šlapumu užmestąjį gabalą sudrekina. Tuo skuduru ligonis apklojamas iki atsigauna nuo žaibinio kirčio. Galvos skausmas ar jos svaigimas gydomas tam tikro augalo juostomis. Jomis skaudamą galvą apvynioja, o kartais ir visą kūną apjuosia. Tie indėnai gerai sugeba sugydyti rankų ar kojų kaulų lūžimus. Visu pirma sulūžusį kaulą atstato į pirmykštę padėtį ir sugipsuoja. Sugipsavimui naudoja specialius iš medžio pagamintus sustiprinimus — skaleles, kurias apjuosia augaliniais raiščiais. Lūžę kaulai gerai sugyja, nesukeldami jokių komplikacijų.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsite pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553
Service 461-8200, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3921 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antrad. 1—4 popiet,
ketvirtad. 5—7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telef.: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapumo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA korteles.
R. ŠERĖNAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto,
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: 778-1542
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2546 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

★

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 9 d., 1val. popiet, Anelės Kojak salėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai kviečiami dalyvauti. Bus vai šės. Ben. Jurėnas, rašt.

Lietuviškos knygos

Naujienose buvo skelbiama, kad Bronio Railos nusibastymai jau atspausdinti. Tai buvo tiesa praeitais metais, kai J. Klauseikis pasijuto be pagrindo įžeistas ir panoro pasižiūrėti arčiau į Bronio Railos mėgiamas pareikšti nuomones. Arčiau pastudijavęs, jis rado reikalo parašyti knygą apie Bronio Railos labai lengvą švaistymąsi įžeidžiančiais žodžiais.

Pirmiausia, Klauseikis faktais įrodė, kad Raila įžeidęs K. Janutą be jokio pagrindo ir be jokio reikalo. Trenkė kaip perkūnas giedrą dieną ir nutratėjo. Kai Januta bandė reikalą išaiškinti, tai Raila ir klausyti nenorėjo. Orakulas burną atvėrė, tai neteisingo žodžio nepataiso.

J. Klauseikis giliau pažiūrėjo į Railos "stilistiką" ir paprasčiausiais faktais įrodė, kad gražiais žodžiais apibarstomas labai negražus tvirtinimas. Tas tvirtinimas veik visuomet yra melagingas. O melas, nors jį gražiausiai "stilistas" papuošia, vis lieka melu. Kenksmingu pačiam šmeižtajam.

J. Klauseikis parašė studiją, kurią turėtų atidžiai paskaityti visi lietuviai, kurie plunksną į rankas ima ir nori pasakyti savo nuomonę visuomeniniais ir politiniais klausimais. Ją turėtų pastudijuoti ir teisininkai, kurie teisės klausimais dar rūpinasi. Knygoje gyvais pavyzdžiais parodyta, kaip nereikia rašyti. Nereikia rašyti ne tik paprastam piliečiui, bet visai nedera kelias knygas parašiusiam, aukštus meluotojui ir labai žalingu apmokslus baigusiam žmogui. Autorius yra teisininkas, baigęs Kauno universitetą, dirbęs teismuose, rašęs teisinius samprotavimus.

Knyga, atspausdinta praeitais metais, jau baigiama parduoti. Kas nori ją įsigyti, tai turi rašyti K. Janutai, 2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039. Jei pas jį dar yra keli egzemplioriai, tai už tris dolerius jums ją atsiųs, o jeigu jau nebebus, tai bus viena iš tų lietuviškų knygų, kuri išėjo. Ji nebegulė, bet išėjo į žmones. Raila yra Klauseikio knygos vertas. Jis turi pasiklausyti, ką žmonės apie jo paties knygas mano. Turės progos pamatyti, kodėl jų nepuola. Apie Klauseikio knygą jis paleido dar kelis railiškus melagingus tvirtinimus, bet išdėstytų faktų nepaneigė. Jau laikas, kad atkreiptų dėmesį.

St. Stalioraitis

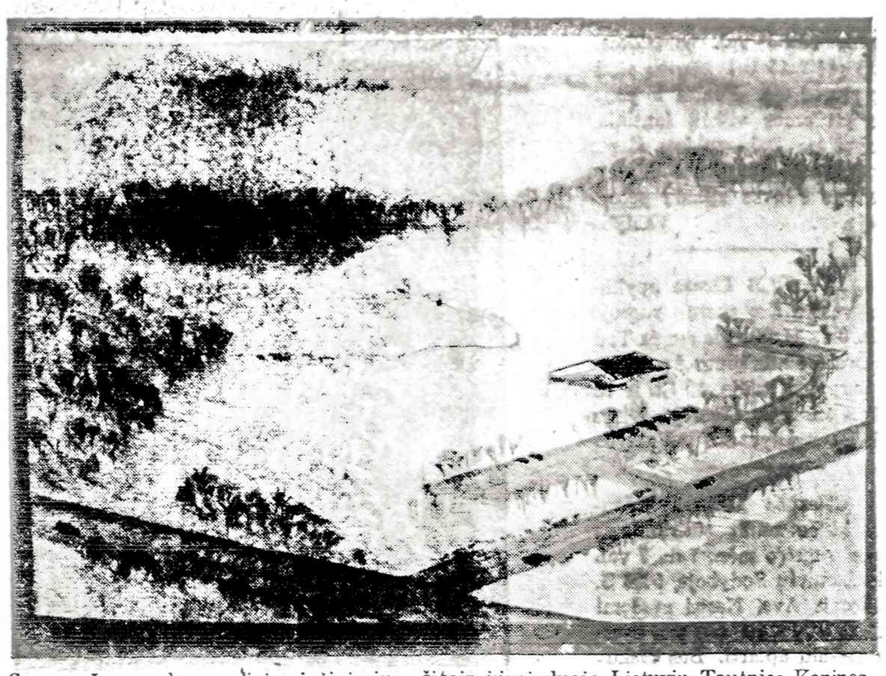

George Lazauskas, audinių inžinierius, šitaip įsivaizduoja Lietuvių Tautinės Kapines, kai Earth Recycling korporacija išlygins vakarinę kapinių žemę ir paruoš 6 pėdas juadžemio.

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

8201 So. Kean Avenue, Justice, Ill. 60458
212 458-0638 1984 metų rugp. 22 d.

Naujienoms
1739 So. Halsted St.
Chicago, Ill. 60608

Lietuvių Tautinės Kapinės suorganizuotos ne pelnui. Mes, direktoriai, esame išrinkti valdybon, kuri privalo globoti gerinti ir administruoti kapinių bizni. Pagal mano turimas žinias, ne vienas direktorius, dabartinis ar buvęs, asmeniškai pasinaudojo finansiškai, piniginiai, būdamas kapinių valdyboje.

Earth Reveler Korporacijos narys atėjo į kapinių valdybos posėdį ir pasiūlė užpilti ir išlyginti kapinių žemę. Pirmą kartą šis pasiūlymas buvo priimtas ir nubalsuota, kad tai yra puiki idėja. Earth Recycling korporacija užpildys kapinių kitame gale esančią duobėtą žemę lygia žeme (be cemento blokų, asfalto ir kt. ir uždengs šitą paviršių 6 pėdų gylio juodžemiu, maišytu su smėliu ir moliu, padarydami mūsų žemės paviršių tinkamu naudoti. Visa tai būtų padaryta be jokių mokesčių bei išlaidų kapinėms. Be to, jau pasiūlytas planas nusausinti mūsų kapines (žemę) sudarytų prudelį, kas gerokai pagražintų kapinių išvaizdą. Pasiūlymas buvo perduotas kapinių Darbo komisijai apsvarstyti ir dar pagerinti. Darbo komisijos pirmininkas p. Vyto Uznys teigiamai aptarė ir direktorių posėdyje rekomendavo pasiūlymą priimti. Komitetui atrodė, kad bus labai naudinga kapinėms, pasiūlymą priimti.

Mr. George Lazauskas, inžinierius, taip pat pataria pasiūlymą priimti. Jis susižinojo, su Justice kaimu. Justice kaimo vadovybė informavo, kad jie duotų leidimą imtis šių darbų. Jie buvo patenkinti, kad mes rytžomės pagerinti ir pagražinti kapinių žemę. Ponas Lazauskas taip pat susižinojo su p. Talandžiu (inžinierium).

Ponas Lazauskas taip pat susižinojo su ponu Albertu Kereliu, Cook apskrities architektu, kad sužinotų jų nuomonę apie šį projektą. Abu atsiliepė teigiamai apie šį projektą.

(B. d.)

— Tvirtino, kad nebus politinių kalinių, kodėl jis juos paleido su linksniuojančiais parašais? — klausia Valensa.

— Gen. Jaruzelskis prižadėjo laisvą spaudą, o kur ta spauda? — paklausė Lešek Valensa.

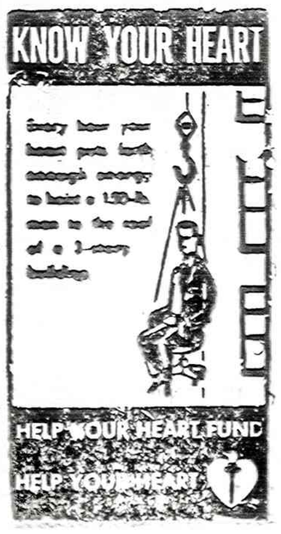

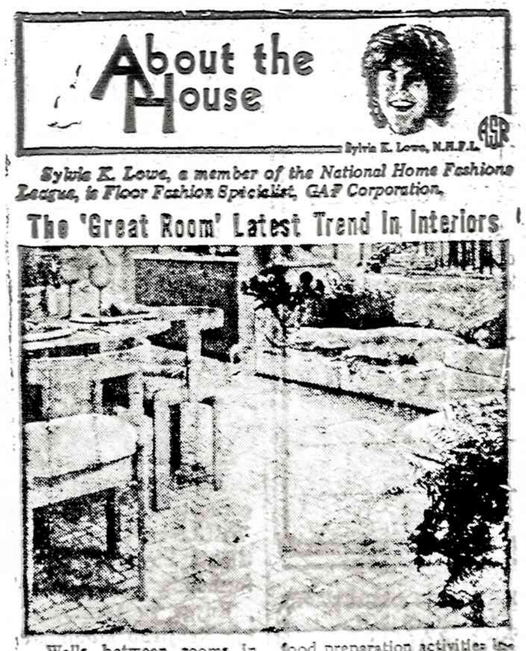

Walls between rooms in the home began to disappear in the early 1950's when the so-called "open floor plan" in interiors enjoyed great popularity. An acceleration of home building was caused by returning veterans of World War II.

The desire for something different from the two-story homes many servicemen had left when they went off to war turned the new "ranch-style" houses into a trend. Climbing stairs became passe as all-on-one-level living was embraced by new families coping with the post-war baby boom.

Now as we enter the energy-conscious 1980's, the open floor plan reappears, looking fresh and new. However, this time it bears a different name. It is called "the great room" which incorporates living, dining and food preparation activities into one huge space.

The spacious "great room" shown here features an eclectic group of contemporary furnishings. The open-plan concept is further enhanced by joining the kitchen visually with the living and dining areas through the use of the same elegant brick-pattern floor covering. It is GAF's handsome sheet vinyl in the "Newburgh Brick" pattern in White.

This GAFSTAR Softred floor has an easy-care no-wax surface. The deeply textured pattern has the look of real brick, yet retains its natural shine with little maintenance. The Cush-Cor foam interlayer provides comfort, warmth and noise reduction. Available in 9' and 12' widths at your nearest home improvement center or building supply dealer.

GORDON
Funeral Home and Cremation Service
Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344
1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME
1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650
Tel.: 652-5245
TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI
Aikstes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių Direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

ATSISVEIKINIMAS

[illegible]

Čia, kur prieš keletą savaičių krykštavo laimingi žmonės, kur tiek džiugsmo turėjo jaunimas, dabar buvo tyla. Tik monotoniškai šniokšte bangos, kilo žuvėdros ir sukiojo blizgančią smėlis.

Vieną aukštyvą ryną į šiaurę juri atėjo žmogus. Jo kaip didelis žiedas, kuhus plaukė dainė vėjas.

Tik ką išlindusi iš ankstyvo saulė ryškino jo susimąstusius veidu bruožus. Jis ėjo per smėlį, ibedęs žvilgsnį į tolį, lyg ko ieško akimis.

Tolumoje ant suolelio matėsi sėdinčios moters siluetas. Kai jo žvilgsnis atsidūrė į ją susto-jo, apsidairė aplinkui ir ant pirmo suolelio atsisėdo.

Dabar jo žvilgsnis nuslydo ant rožių puokštės, laikomos rakose. Žiedai buvo veršlūs, geltoni, tik ką nuskinti. Jų kvapus gardžiai sklido ore. Ir jis jomis pridengė veidą. Viršum jo galvos skrisdama suklykė žuvėdra ir krito į bangas, kurios prie jo kojų bučiavo smėlį. Vėjas švelniai glamonėjo rožių žiedus.

[illegible]

Ten kur [illegible] Kai jis [illegible] Ir [illegible] Ir [illegible] Ir